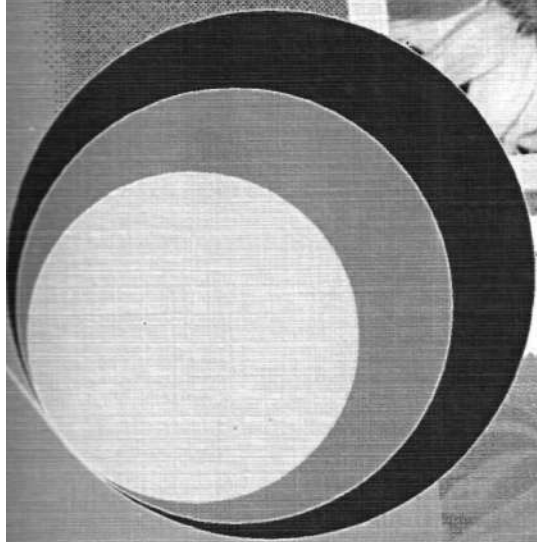
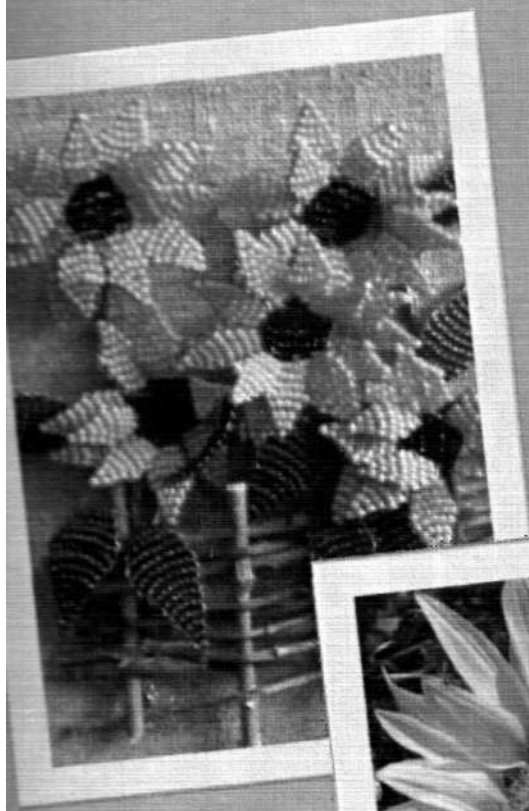

Оксана Шкодюба

НАРОДНА ХУДОЖНЯ ТВОРЧІСТЬ
У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

О. М. Піддубна

**Народна художня творчість
у фаховій підготовці майбутнього вчителя
образотворчого мистецтва**

Методичні рекомендації

ЖИТОМИР 2009

УДК 3781: 745/749 (083.9)

ББК 74/58: 85. 12 р3

Рекомендовано до друку вченою радою

Житомирського державного університету імені Івана Франка,

протокол № 1 від 4. 09 .09 р.

Рецензенти:

Сейко Н. А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки і пед. майстерності ЖДУ ім. І. Франка;

Сотська Г. І. – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу педагогічної естетики та етики ВПООДАПН України.

Піддубна О. М.

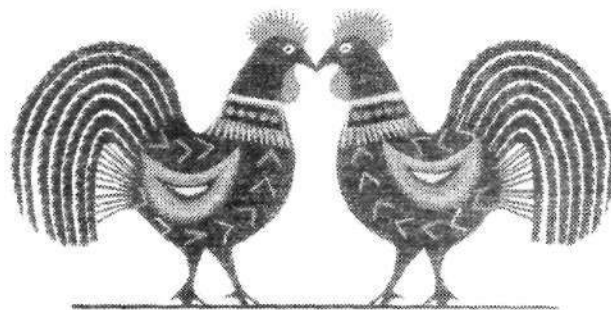
Народна художня творчість у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва: Методичні рекомендації / За заг. ред. О. С. Березюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 68 с.

Методичні рекомендації до факультативного курсу "Народна художня творчість у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва" призначено для фахової підготовки майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, слухачів курсів підвищення кваліфікації, педагогічних працівників.

© О. П. Піддубна, 2009

Зміст

Передмова	4
Сутність народної художньої творчості	5
Шляхи застосування народної художньої творчості у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва	12
Навчальний план і програма до факультативного курсу "Народна художня творчість у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва"	21
Короткий словник спеціальних термінів за напрямом "Народна художня творчість"	43
Довідник основних видів народної художньої творчості в Україні	46
Література	52
Навчальні таблиці	59

**Навчальний план і програма факультативного курсу
"Народна художня творчість у фаховій підготовці
майбутнього вчителя образотворчого мистецтва"**

Пояснювальна записка

Народне мистецтво – виразник душі народу, генофонд його культури. Це невичерпне джерело для професійного мистецтва, яке шукає в ньому стилістичні ознаки національної художньої мови. Найхарактернішою рисою сьогодення є значний інтерес різних верств населення до різних видів народної художньої творчості. Оновлення суспільства, становлення незалежної держави базується на могутньому піднесенні громадської і національної самосвідомості народу.

Народне мистецтво забезпечує розвиток і самореалізацію особистості через активну художню діяльність і творче самовираження у сфері мистецтва. У народно-художній творчості сконцентровані величезні можливості виховання творчої особистості, тобто всього того, що має значення для сучасного світосприймання й світогляду.

Народна художня творчість у системі культури знайомить з етнографічними матеріалами, народними традиціями, іграми, святами та міфологією, з досвідом народних митців, звичаями та обрядами, з досвідом народного родинного виховання. Акумулюючи емоційно-естетичний досвід поколінь, народна художня творчість утілює та передає ціннісне ставлення до світу крізь призму етнопонаціональної специфіки. Вона є ефективним засобом формування естетичної культури, а також патріотичних почуттів, громадської позиції особистості.

Предметом вивчення факультативного курсу "Народна художня творчість у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва" є теоретичні основи народного образотворчого мистецтва, методика роботи, підготовка до педагогічної діяльності і відпрацювання навичок роботи в процесі художньо-творчої діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: факультативний курс "Народна художня творчість у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва" поєднує фактично всі дисципліни навчального процесу: "Живопис", "Рисунок", "Декоративно-прикладне мистецтво", "Скульптура" і т. д.

Програма факультативного курсу "Народна художня творчість у фаховій підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва" складається з таких розділів:

- Мета та завдання факультативного курсу.
- Зміст курсу.
- Рекомендації до організації самостійної роботи.
- Критерії успішності навчання.
- Список рекомендованої літератури.

Факультативний курс розрахований на 74 години (12 год. – лекц., 24 – практ., 36 – сам.), два модулі. У кінці кожного модуля передбачено модульні контрольні.

Мета та завдання

Метою курсу є підготовка висококваліфікованого педагога, розвиток художніх здібностей та художнього мислення майбутніх учителів, формування смаку на основі глибокого розуміння традиційного народного мистецтва, підвищення національної самосвідомості, ознайомлення студентів із народним мистецтвом та методикою творчого пошуку, формування вміння виготовляти власноручно вироби з застосуванням елементів народної художньої творчості.

Основними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання факультативного курсу є:

- сформувати в майбутніх учителів систему стійких знань про зміст та особливості народної художньої творчості, можливості використання народного мистецтва в процесі викладання образотворчого мистецтва;
- ознайомити з основами народної художньої творчості;

- ознайомити з історією розвитку народної художньої творчості, різними видами та жанрами народного мистецтва;
- дати поняття про художньо-образну мову народного мистецтва;
- ознайомити з технологією виготовлення творів народного мистецтва;
- розвивати художнє мислення, творчу уяву, зорову пам'ять, творчі здібності;
- формувати моральні й естетичні якості, національну свідомість;
- формувати емоційно-естетичне ставлення до творів народного мистецтва, розвивати інтерес і любов до прекрасного;
- виховувати у майбутнього вчителя повагу до української національної культури;
- спрямувати майбутніх учителів образотворчого мистецтва до самостійного творчого пошуку та самореалізації у художньо-творчій діяльності.

Обсяг годин і контрольні заходи

№ п/п	Модулі	Кількість годин				Форма контролю
		Всього	Лекції	Праця	Самостій.	
1	Модуль 1. Народна художня творчість - гармонія буття і мистецтва	36	6	12	18	ПК, ТК, РФ, ЗПР, ПМР
2	Модуль 2. Художні образи в народному мистецтві	36	6	12	18	ПК, ТК, РФ, ЗПР, ПМР
Всього		72	12	24	36	

Умовні скорочення

ТК – тестовий контроль;

РФ – написання реферату;

ПК – поточний контроль;

ЗПР – захист практичних (творчих) робіт;

ПМР – підсумкова модульна робота.

Тематичний план факультативного курсу

№ п/п	Навчальні теми	Всього годин	Аудиторні заняття		На сам. опрац.
			Лекц.	Прак.	
I.	<i>Модуль I.</i> <i>Народна художня творчість – гармонія буття і мистецтва</i>	36	6	12	18
1.1	Історичний аспект розвитку народної художньої творчості		2		2
1.2	Сутність народної художньої творчості. Класифікація народного мистецтва		2		2
1.3	Український народний розпис		2		2
1.4	Петриківський розпис. Основні прийоми виконання елементів петриківського розпису			2	2
1.5	Декоративний розпис виробів з дерева			2	2
1.6	Живопис на склі.			2	2
1.7	Писанкарство: історія, досвід, техніка та методика виконання			2	2
1.8	Створення авторської композиції «Українська писанка»			2	2
1.9	Розпис тканини в техніці батик			2	2
II.	<i>Модуль II.</i> <i>Художні образи в народному мистецтві</i>	36	6	12	18
2.1	Народні ремесла – гармонія буття і мистецтва		2		2
2.2	Азбука соломоплетіння			2	2
2.3	Технологія виготовлення витинанки			2	2
2.4	Народна іграшка як явище культури		2		2
2.5	Іграшка з глини. Способи виготовлення керамічних іграшок			2	2
2.6	Регіональні особливості виготовлення ляльки			2	2
2.7	Український сувенір			2	2
2.8	Український народний костюм в моделюванні сучасного одягу		2		2
2.9	Вироби з бісеру, прикраси			2	2
	Всього	72	12	24	36